Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури, спорту і реабілітації
Кафедра спорту і спортивних ігор

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри спорту і спортивних ігор
_____ Микола ПРОЗАР
підпис
«26» серпня 2026 р.

Зі змінами
02 листопада 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Тренер з видів спорту

спеціальності А7 Фізична культура і спорт

галузі знань А Освіта

мова навчання українська

2026-2027 навчальний рік

Розробники програми: Олександр АЛЄКСЄЄВ, доктор педагогічних наук, доцент кафедри спорту і спортивних ігор, професор;
Юлія ПЕТРОВА, викладач кафедри спорту і спортивних ігор;
Оксана ЧОРНА, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізики.

Ухвалено на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор
Протокол №16 від 27 серпня 2026 року

Зі змінами
Протокол №21 від 02 листопада 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми _____ Микола ПРОЗАР
підпис

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту «Вступ до спеціальності» полягає у формуванні інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, соціальних навичок та компетентностей сталого розвитку у майбутніх тренерів з видів спорту, у засвоєнні знань щодо нормативно-правових, розпорядчих документів у сфері фізичної культури і спорту та які регламентують освітню діяльність за спеціальністю А7 Фізична культура і спорт у К-ПНУ, для подальшого користування ними під час здобуття вищої освіти та майбутньої професійної діяльності.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	**Характеристика освітнього компоненту**	
	Денна форма здобуття вищої освіти	**Заочна форма здобуття вищої освіти**
Рік навчання	1-й рік	1-й
Семестр вивчення	І семестр	Н С, І семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів	5 кредитів
Загальний обсяг годин	150 годин	150 годин
Кількість годин навчальних занять	60 годин	16 годин
Лекційні заняття	24 години	6 годин
Практичні заняття	-	-
Семінарські заняття	36 годин	10 годин
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	90 годин	134 години
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумовами для вивчення освітнього компоненту «Вступ до спеціальності» відноситься до циклу професійної підготовки, вивчається на 1 курсі в 1 семестрі.

5. Програмні компетентності навчання.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Вступ до спеціальності» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися інтегральна, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 01 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- ЗК 04 Здатність працювати в команді;
- ЗК 05 Здатність планувати та управляти часом
- ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним
- ЗК 11 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності:

- СК 01 здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

Окрім цього передбачено формування соціальних навичок та компетентностей сталого розвитку. Зокрема: самопрезентація в новому колективі, здатність керувати емоціями, уміння реагувати на критику, творче мислення, робота в команді, знання професійної етики, міжособистісне спілкування, відповідальність (soft skills); системне мислення, компетентність випередження, нормативна компетентність, компетентність співпраці, компетентність самоусвідомлення, компетентність критичного мислення (greencomp).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Вступ до спеціальності» у здобувачів першого (бакалаврського) рівня спеціальності А7 Фізична культура і спорт формуються наступні програмні результати навчання:

- ПРН 04 показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення (майбутній фахівець має усвідомлювати обмеження власного мислення, використовувати для аналізу реальних чи штучних систем різні критерії та контексти. Розвивати власний досвід нелінійного мислення, аналітичні і прогностичні вміння).
- ПРН 14 Застосовувати у професійній діяльності знання анатомічних, фізіологічних, біохімічних, біомеханічних та гігієнічних аспектів занять фізичною культурою і спортом

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компонента професійної підготовки «Вступ до спеціальності» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- визначення базових понять: фізична культура, фізичне виховання, спорт, фізична реабілітація, фізична рекреація, розвиток, виховання, система фізичного виховання, Єдина спортивна класифікація України, фізична підготовленість, професія, спеціальність, спеціалізація, освітня програма, навчальний план, робоча програма, індивідуальний навчальний план, лекція,

лабораторне заняття, практичне заняття, семінарське заняття, індивідуальне заняття, консультація, курсова робота, кваліфікаційна робота, самостійна робота, спортивне вдосконалення, наукова робота, практична підготовка, екзамен, диференційований залік, атестаційний екзамен, педагогічний експеримент, педагогічне спостереження, хронометрування, контрольні випробування, акредитація, якість освіти, моніторинг, індивідуальна освітня траєкторія, стандарт вищої освіти, ректор, декан, кафедра, окремі нормативні положення, що регламентують навчальну діяльність студента у ЗВО;

- історичні етапи розвитку фізичної культури як суспільного явища;
- галузеву термінологію;
- фізкультурно-спортивний рух в Україні та за кордоном;
- програмно-нормативні засади розвитку сфери фізичної культури і спорту;
- організаційні засади, структуру і матеріальну основу розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні;
- професійну діяльність фахівців фізичної культури;
- систему кадрового забезпечення галузі;
- організацію навчального процесу у ЗВО;
- загальну характеристику компетентностей сталого розвитку, їх вплив на майбутню професійну діяльність та важливість для людства загалом;
- загальні основи науково-дослідної роботи;
- історичні віхи у розвитку університету та факультету фізичної культури К-ПНУ.

Уміти:

- використовувати отримані знання у процесі навчання на факультеті фізичної культури;
- аналізувати історичні етапи становлення фізичної культури як частини загальної культури суспільства;
- аналізувати історичні аспекти становлення університету та факультету фізичної культури К-ПНУ;
- досліджувати й обговорювати взаємозв'язки між місцевими, національними та глобальними проблемами, прогнозувати майбутній стійкий розвиток;
- користуватися вихідними термінологічними поняттями у процесі здобуття вищої освіти.

7. Методи навчання:

Лекції проблемного характеру, лекція-діалог, лекція-презентація, дискусії, тренінги, інтерактивні методи навчання, методи спрямовані на формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності, організації і забезпечення мисленнєвої діяльності, творчі методи.

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання поточного контролю, тестова модульна контрольна робота, пакет комплексної контрольної роботи, білети екзаменаційного іспиту.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності як навчальна дисципліна у сфері фізичної культури і спорту							
Тема 1. Вступ до спеціальності як навчальна дисципліна у ЗВО	7	2	-	2	-	3	-
Тема 2. Фізична культура і спорт як суспільне явище та сфера діяльності.	7	2	-	2	-	3	-
Тема 3. Особливості освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту» ОС «бакалавр» в редакціях 2023 р., 2024 р., 2025 р., 2026 р.	8	2	-	2	-	4	-
Тема 4. Нормативно-правові документи К-ПНУ, які регулюють освітній процес у ЗВО	9	2	-	2	-	5	-
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	9	2	-	2	-	5	-
Тема 6. Професійна діяльність тренера з видів спорту: зміст, функції, компетентності.	9	2	-	2	-	5	-
Тема 7. Професійна етика і доброчесність у діяльності тренера: запобігання корупції, академічна доброчесність, відповідальність.	9	2	-	2	-	5	-
Тема 8. Soft skills та green competences у професійній підготовці тренера (самопрезентація, комунікація, критичне мислення, управління емоціями, компетентності сталого розвитку).	9	2	-	2	-	5	-

Тема 9. Модернізація вищої освіти в Україні і болонський процес. Європейська система трансферу кредитів – ECTS.	9	2	-	2	-	5	-
Тема 10. Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях.	9	2	-	2	-	5	-
Тема 11. Наукова робота у сфері фізичної культури і спорту: загальні особливості.	9	2	-	2	-	5	-
Тема 12. Аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту: сучасні проблеми та шляхи їх вирішення.	7	-	-	2	-	5	-
Тема 13. Професійна самореалізація та кар'єрні можливості випускника спеціальності А7 Фізична культура і спорт.	7	-	-	2	-	5	-
Тема 14. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України.	7	-	-	2	-	5	-
Тема 15. Матеріально-технічна база та джерела фінансування у сфері фізичної культура і спорт.	5	-	-	-	-	5	-
Разом за змістовим модулем 1	**120**	**22**	**-**	**28**	**-**	**70**	**-**
Змістовий модуль 2. Безпека життєдіяльності							
Тема 1. Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності. Організація забезпечення безпеки життєдіяльності та охорони праці в установі, організації.	-	2	-	2	-	4	-
Тема 2 Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей.	-	-	-	2	-	4	-
Тема 3. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу.	-	-	-	2	-	6	-
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, особливості дій людини у разі їх виникнення.	-	-	-	2	-	6	-
Разом за змістовим модулем 2	**30**	**2**	**-**	**8**	**-**	**20**	**-**
Разом годин	**150**	**24**	**-**	**36**	**-**	**90**	**-**

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**	
	разом	**у тому числі**

		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Вступ до спеціальності як навчальна дисципліна у сфері фізичної культури і спорту							
Тема 1. Вступ до спеціальності як навчальна дисципліна у ЗВО	11	2	-	2	-	7	-
Тема 2. Фізична культура і спорт як суспільне явище та сфера діяльності.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 3. Особливості освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту» ОС «бакалавр» в редакціях 2023 р., 2024 р., 2025 р., 2026 р.	9	2	-	-	-	7	-
Тема 4. Нормативно-правові документи К-ПНУ, які регулюють освітній процес у ЗВО	7	-	-	-	-	7	-
Тема 5. Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 6. Професійна діяльність тренера з видів спорту: зміст, функції, компетентності.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 7. Професійна етика і доброчесність у діяльності тренера: запобігання корупції, академічна доброчесність, відповідальність.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 8. Soft skills та green competences у професійній підготовці тренера (самопрезентація, комунікація, критичне мислення, управління емоціями, компетентності сталого розвитку).	9	-	-	2	-	7	-
Тема 9. Модернізація вищої освіти в Україні і болонський процес. Європейська система трансферу кредитів – ECTS.	9	-	-	2	-	7	-
Тема 10. Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 11. Наукова робота у сфері фізичної культури і спорту: загальні особливості.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 12. Аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту:	7	-	-	-	-	7	-

сучасні проблеми та шляхи їх вирішення.							
Тема 13. Професійна самореалізація та кар'єрні можливості випускника спеціальності А7 Фізична культура і спорт.	7	-	-	-	-	7	-
Тема 14. Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України.	9	-	-	2	-	7	-
Тема 15. Матеріально-технічна база та джерела фінансування у сфері фізичної культура і спорт.	7	-	-	-	-	7	-
Разом за змістовим модулем 1	**120**	**4**	**-**	**8**	**-**	**108**	**-**
Змістовий модуль 2. Безпека життєдіяльності							
Тема 1. Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності. Організація забезпечення безпеки життєдіяльності та охорони праці в установі, організації.	10	2		2		6	
Тема 2. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей.	6	-	-	-	-	6	-
Тема 3. Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу.	6	-	-	-	-	6	-
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки, особливості дій людини у разі їх виникнення.	8	-	-	-	-	8	-
Разом за змістовим модулем 2	**30**	**2**	**-**	**2**	**-**	**26**	**-**
Разом годин	**150**	**6**	**-**	**10**	**-**	**134**	**-**

10. Форми та методи поточного семестрового та підсумкового контролю

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності А7 Фізична культура і спорт ОС «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, вирішення проблемних ситуацій, виконання творчих завдань, створення презентацій навчального матеріалу, аналіз виконаної роботи, самостійна робота, тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовищі MOODLE, модульна контрольна робота, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний і модульний контроль (60 балів)				**Екзамен**	**Сума**
Поточний контроль (ЗМ1)	МКР (ЗМ1)	Поточний контроль (ЗМ2)	МКР (ЗМ2)	40 балів	100 балів

30 балів	10 балів	15 балів	5 балів		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять

З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (http://surl.li/hwbc).

Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою

$$R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$$

де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль;

СО – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю;

ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Наприклад:

Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Вступ до спеціальності» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 14 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 9, 10, 7, 7, 5, 6, 8, 12, 9, 10. Ваговий бал ЗМ1 складає 30 балів.

Дії НПП, або здобувача:

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 8,1 балів;
- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0,05 \times 8) + 0,4) \times 30 = 24$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Вступ до спеціальності» отримав – 24 бали.

Шкала оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Об'єм пройденого матеріалу	Бали що нарах. За 12-бальною системою оцінювання
ЗМ1	
1. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-	4-12

орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №1 «Вступ до спеціальності як навчальна дисципліна у ЗВО».	
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №2 «Фізична культура і спорт як суспільне явище та сфера діяльності».	4-12
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №3-4 «Особливості освітньо-професійної програми «Тренер з видів спорту» ОС «бакалавр» в редакціях 2023 р., 2024 р., 2025 р., 2026 р.», «Нормативно-правові документи К-ПНУ, які регулюють освітній процес у ЗВО».	4-12
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №5 «Законодавча база та Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні».	4-12
5. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №6 «Професійна діяльність тренера з видів спорту: зміст, функції, компетентності».	4-12
6. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №7 «Професійна етика і доброчесність у діяльності тренера: запобігання корупції, академічна доброчесність, відповідальність».	4-12
7. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №8 «Soft skills та green competences у професійній підготовці тренера (самопрезентація, комунікація, критичне мислення, управління емоціями, компетентності сталого розвитку)».	4-12
8. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №9 «Модернізація вищої освіти в Україні і болонський процес. Європейська система трансферу кредитів – ECTS».	4-12
9. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №10 «Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях».	4-12
10. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №11 «Наукова робота у сфері фізичної культури і спорту: загальні особливості».	4-12

11. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №12 «Аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту: сучасні проблеми та шляхи їх вирішення».	4-12
12. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №13 «Професійна самореалізація та кар'єрні можливості випускника спеціальності А7 Фізична культура і спорт».	4-12
13. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №14 «Структура, взаємозв'язок і характер діяльності фізкультурно-спортивних організацій України».	4-12
14. Самостійна робота зі ЗМ1: - завдання виконані повністю, вирізняються індивідуальністю, робота містить глибокий аналіз, правильне використання понять, опрацьовані джерела; - завдання виконані частково, окремі елементи відсутні, проте спостерігається самостійний аналіз, власне бачення; - завдання мають поверхневий зміст, недостатня аргументація, потрібне доопрацювання.	12-10 9-7 6-4
ЗМ2	
1. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №1 «Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності. Організація забезпечення безпеки життєдіяльності та охорони праці в установі, організації».	4-12
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №2 «Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей».	4-12
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №3 «Техногенні небезпеки та їх вражаючі фактори за генезисом і механізмом впливу».	4-12
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – тема №4 «Соціально-політичні небезпеки, особливості дій людини у разі їх виникнення».	4-12

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання. Здобувачі повинні виконати наступні завдання (ЗМ1).

1. Ментальна карта «Фізична культура як суспільне явище».

Виконати у вигляді схеми/діаграми (паперовий або електронний варіант). Обов'язкові структурні блоки: поняття «фізична культура», її функції, соціальне значення, складові (спорт, оздоровча діяльність, масова фізкультура). Використати не менше 3 наукових джерел. Має бути чітка логіка та візуальна наочність.

2. Порівняльна таблиця змін в ОП «Тренер з видів спорту» (2022–2025 рр.).

Джерела: офіційні редакції освітньо-професійних програм (ОПП). Таблиця повинна містити:

- назву року редакції,
- основні відмінності,
- коментар/висновок здобувача.

Мінімум 3-4 критерії для порівняння (мета, компетентності, освітні компоненти, результати навчання).

3. Презентація про основні принципи ECTS.

Обсяг: 8-12 слайдів. Обов'язкові елементи: визначення ECTS, ключові принципи, система кредитів, форми контролю, переваги для студентів. Використати інфографіку, схеми, приклади з практики України. Посилання на джерела у кінці.

4. Перелік наукових фахових журналів зі сфери фізичної культури і спорту.

Не менше 10 назв. Вказати: назву журналу, індексацію (Scopus, WoS, фаховий в Україні тощо), напрям. Подати у вигляді таблиці (№ назва журналу, країна/видавець). Посилання на офіційні сайти або бібліографічні джерела.

5. Рецензія на навчально-методичний посібник за спеціальністю

Обсяг: 2-3 сторінки. Структура рецензії:

- вихідні дані (назва, автор, рік видання, місце видання);
- короткий зміст посібника;
- позитивні сторони (актуальність, практичне значення, відповідність сучасним вимогам);
- можливі недоліки чи побажання;
- загальний висновок.

Мова викладу – науково-академічна.

Модульна контрольна робота ЗМ1 (10 балів)

Змістовий модуль 1 завершується написанням тестової модульної контрольної роботи.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань здобувачів вищої освіти з ОК «Вступ до спеціальності».

Здобувачі виконують у Moodle одну тестову модульну контрольну роботу, яка складається з 20 питань.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної

кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакції) (https://drive.google.com/file/d/19GCSMBy-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?pli=1) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті.

1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження.
2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою
3. Система оцінювання. Здобувач отримує:

- **відмінно (12-10 балів)**, якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів І місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів І місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення;
- **добре (9-7 балів)**: якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів ІІ або ІІІ місце у Всеукраїнському конкурсі

студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів ІІ або ІІІ місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем;

- **задовільно (6-4 балів)**: короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.

Дозволені випадки використання ШІ

Генерація ідей та планування навчальної діяльності: допомога у визначенні тем, формулюванні навчальних запитань, плануванні індивідуальної освітньої траєкторії та визначенні напрямів професійного розвитку у сфері фізичної культури і спорту.

Пошук та опрацювання інформації про спеціальність: допомога у пошуку інформації про особливості професійної діяльності фахівця з фізичної культури і спорту, освітні можливості, напрями професійної діяльності, сучасні тенденції розвитку галузі з обов'язковою перевіркою інформації за надійними та першоджерельними джерелами.

Підготовка до занять: пояснення складних понять і термінів, створення тестових, ситуаційних та практичних завдань для самоперевірки, підготовка запитань для обговорення та повторення навчального матеріалу.

Аналіз професійних ситуацій: допомога в аналізі змодельованих професійних ситуацій у сфері фізичної культури і спорту, визначенні можливих варіантів дій та їх наслідків із обов'язковим самостійним обґрунтуванням остаточного рішення здобувачем

Професійне самовизначення: використання ШІ для ознайомлення з можливими професійними ролями та напрямами діяльності фахівця у сфері фізичної культури і спорту, визначення необхідних професійних компетентностей та формування індивідуального плану професійного розвитку.

Підготовка презентацій та навчальних матеріалів: допомога у структуруванні інформації, формуванні плану презентації, створенні таблиць, схем, інфографіки та інших засобів візуалізації навчального матеріалу.

Редагування тексту: перевірка граматики, стилістики, переклад і вдосконалення формулювань у навчальних роботах без заміни власного змісту, аналізу, аргументації та висновків здобувача.

Обмеження та заборони

Повна автоматична генерація робіт забороняється подавати згенеровані ШІ тексти, реферати, повідомлення, презентації, аналітичні матеріали або інші результати як власні оригінальні роботи без самостійного опрацювання та осмислення.

Сліпе копіювання результатів ШІ: не допускається використання вигаданих джерел, цитат, фактів, нормативних положень або неперевіреної інформації, отриманої за допомогою ШІ.

Використання під час підсумкового контролю під час екзамену та модульної контрольної роботи використання інструментів ШІ заборонено, якщо інше не передбачено умовами завдання.

Фальсифікація результатів навчання: забороняється використовувати ШІ для вигадування результатів опитувань, практичних завдань, професійних спостережень, навчальних досліджень або інших даних, які здобувач має отримати самостійно.

Зазначення використання ШІ (Декларація ШІ)

Якщо здобувач використовував інструменти ШІ під час виконання навчального завдання, він має зазначити це у роботі із вказуванням назви інструменту та характеру його використання (наприклад: «Chat GPT використано для структурування матеріалу, формування запитань для самоперевірки та перевірки мовного оформлення»).

Збереження промптів: за запитом викладача здобувач має надати використані промпти та первинні відповіді інструменту ШІ.

Перевірка результатів: здобувач зобов'язаний перевіряти достовірність інформації, професійних термінів, нормативних положень, джерел та інших матеріалів, отриманих за допомогою ШІ.

Особиста відповідальність: здобувач несе особисту відповідальність за точність, коректність, самостійність та академічну доброчесність поданого матеріалу.

Академічна доброчесність: використання ШІ не звільняє здобувача від необхідності самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, аналізувати професійні ситуації, формулювати власні судження та висновки. Результати навчання дисципліни передбачають формування усвідомленого ставлення до майбутньої професії, розуміння особливостей професійної діяльності та здатності самостійно працювати з інформацією

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох теоретичних питань.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати

	аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
«Добре»	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно", але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно»	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	**Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС**	**Рекомендовані системою ЄКТС статистичні значення (у %)**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**	
			екзаменаційна	**залікова**
90-100 і більше	A (відмінно)/ Excellent	10	відмінно	Зараховано/ Passed
82-89	B (добре)	25	добре	
75-81	C (добре)/ Good	30		
67-74	D (задовільно)/ Satisfactory	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)/ Enough	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/ Fail		незадовільно	не зараховано /Fail
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/ Fail			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компонента «Вступ до спеціальності»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;
- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;
- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;
- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;
- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;
- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;
- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;
- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Мультимедійна лекційна аудиторія (216), мультимедійний проєктор IEWSONIC PJD5253 DLP (2017 р., 1 шт.), екран для проєктора (1 шт.); ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, динамометр становий ДС-500, динамометр кистьовий Camry 90 кг, монітор ключових параметрів тіла OMRON BF 511, механічний тонометр BP AG1-30 Microlife, спірограф комп'ютерний «Cardio-Spiro», трекер для відстеження параметрів тренування STATSports Apex Vest Black (2022 р. 1 шт), TOPCOM HB 8M00 Quick reference card (2022 р, 1 шт), модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, мультимедійний методичний кабінет кафедри спорту і спортивних ігор, аудиторія (222 а), телевізор (плазма) TV AUDIO SAMSUNG 104-IX (2008 р., 1 шт).

14. Рекомендована література.

Основна

1. Онищук Л М, Остапов А В Вступ до спеціальності. Фізична культура і спорт: конспект лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 146 с. URL: http://surl.li/wstzgo (дата звернення 20.08.2026).

2. Безпека життєдіяльності: навчальний посібник. П С. Атаманчук, В В Мендерецький, О П Панчук, О. Г. Чорна. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 276 с.

3. Охорона праці в галузі: навчальний посібник. П С. Атаманчук, В В Мендерецький, О П Панчук, Р. М Білик. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 322 с.

4. Петрова Ю, Прозар М, Апєксєєв О, Петров А Вступ до спеціальності А7 Фізична культура і спорт. Електронний навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2026. 140 с. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/9984/Vstup-do-

spetsialnosti-A7-Fizychna-kultura-i-sport-2026.pdf?sequence=6&isAllowed=y (дата звернення 20.08.2026).

5. Черненко С. О. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: навчальний посібник. Краматорськ: ДДМА, 2019. 127 с. URL: http://surl.li/boqsff (дата звернення 20.08.2026).

Допоміжна

1. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти: Електронний ресурс. Вінниця: ВДПУ, 2019. URL: http://vspu.edu.ua/index.php?p=academ (дата звернення 20.08.2026).

2. Закон України «Про вищу освіту». URL: http://surl.li/kjwxcq (дата звернення 20.08.2026).

3. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». URL: http://surl.li/tikpuj (дата звернення 20.08.2026).

4. Освітньо-професійна програма «Тренер з видів спорту». Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти спеціальність А7 Фізична культура і спорт галузь знань А Освіта. URL: https://salo.li/7908BDb (дата звернення 20.08.2026).

5. Петрова Ю., Прозар М. В., Алєксєєв О., Юрчишин Ю., Андрєєв С., Кондратюк Д. Забезпечення якості освіти за спеціальністю 017: стан проблеми. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С., 2024. Випуск 29(1). С. 28-35. URL: https://salo.li/a2f93e4 (дата звернення 20.08.2026) **(фахове видання)**.

6. Петрова Ю., Прозар М., Стрельбіцька К. Роль здобувачів в системі забезпечення якості вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт. Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти : збірник наукових праць. [Електронний ресурс] / [редкол.: І. І. Стасюк (відп. ред.) та ін.]. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. Випуск 12. С. 91-96.

7. Петрова Ю. Перспективи розвитку спеціальності 017 Фізична культура і спорт в контексті акредитаційної експертизи освітньої програми «Тренер з видів спорту». Збірник матеріалів наукових досліджень студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Факультет фізичної культури. Випуск 15. С. 130-133. URL: http://surl.li/ftjgmt (дата звернення 20.08.2026).

8. Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: http://surl.li/uhhwue (дата звернення 20.08.2026).

9. Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. URL: http://surl.li/svwfht (дата звернення 20.08.2026).

10. Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: http://surl.li/klytov (дата звернення 20.08.2026).

11. Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція). URL: http://surl.li/pbtgxw (дата звернення 20.08.2026).

12. Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. URL: http://surl.li/nmautp (дата звернення 20.08.2026).

13. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт. Електрон. текст. дані. Київ: від 24.04.2019 р. №567. 19 с. URL: http://surl.li/obnszi (дата звернення 20.08.2026).

14. Стратегія розвитку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2020-2030 роки. URL: http://surl.li/jcwnvk (дата звернення 20.08.2026).

15. Стахова І. Формування екологічної компетентності в контексті сталого розвитку: європейський підхід. Scientific Collection «InterConf», 2023. №164, С. 70-75. URL: http://surl.li/exzjvg (дата звернення 20.08.2026).

15. Рекомендовані джерела інформації.

1. Корисні ресурси Інтернету:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text	Офіційний сайт закону про освіту
https://noc-ukr.org/	Сайт НОК Укаїни
https://mms.gov.ua/fizichna-kultura/derzhavna-programa-z-rozvitku-fizichnoyi-kulturi-i-sportu	Сайт державні програми розвитку галузі фізична культура і спорт
https://mon.gov.ua/ua/news/osoblivosti-organizaciyi-202223-navchalnogo-roku	Сайт організація навчального процесу у ЗВО
https://kpnu.edu.ua/	Сайт Кам'янець-Подільського національного університету ім Івана Огієнка